

OSTRAVA

XXXè APLEC INTERNACIONAL

30 de JUNY, 1 i 2 de JULIOL

— 2017 —

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Adi**FOLK**
ASSOCIACIÓ PER A LA DIFUSIÓ DEL FOLKLORE

Fira
Mediterrània
de Manresa
CULTURA POPULAR
i músiques del món

OSTRAVA!!!

Colours
OF OSTRAVA

El president
de la Generalitat de Catalunya

SALUTACIÓ DEL MOLT HONORABLE PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A L'APLEC INTERNACIONAL DE CULTURA POPULAR

Em plau d'allò més saludar la 30a edició de l'Aplec Internacional de Cultura Popular 2017, que, del 30 de juny al 2 de juliol, se celebrarà a la ciutat txeca d'Ostrava. Per això, en primer lloc, cal agrair la magnífica acollida de les institucions txeques i de la seva gent, amb qui compartim l'afany de preservar el patrimoni immaterial de les nostres festes tradicionals. I, encara més, a txecs i catalans ens agermana també la voluntat de preservar la identitat nacional expressada en formes culturals populars.

Les trenta edicions d'aquest Aplec Internacional fan que compti ja amb un important bagatge al darrere i que, amb l'impuls d'Adifolk, mira el futur amb molta il·lusió i amb projectes renovats sense perdre mai de vista l'objectiu de promocionar i divulgar la cultura popular catalana.

Enguany s'inaugura un nou concepte d'Aplec, que anirà vinculat a un festival internacional de renom com és el cèlebre "Festival of Colours" d'Ostrava. Estem convençuts de l'encert i de l'oportunitat d'aquest nou enfocament, que permetrà una major caixa de ressonància a agrupacions musicals, grups de bestiar, capgrossos, castellers, diables, esbarts, bastoners i grups sardanístics d'arreu de Catalunya.

I, al costat d'aquesta novetat, permeteu-me ressaltar que, aquest 2017, s'escau també el bicentenari del naixement de Pep Ventura, el fundador de la cobla actual. Tot i sumant-me al degut homenatge, us convido a la millor commemoració, que ha de servir perquè, per molts anys, puguem puntejar les seves sardanes.

Us desitjo, doncs, que al llarg de tot l'Aplec participants i acompanyants mantingueu l'alè festiu, il·lusionat i alegre que any rere any us caracteritza.

Per molts anys!

Carles Puigdemont i Casamajó

Barcelona, juny de 2017

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
**Direcció General de Cultura Popular,
Associacionisme i Acció Culturals**
El director

SALUDA Aplec Internacional ADIFOLK a Ostrava

Aprofitant aquesta trentena edició de l'Aplec Internacional a Ostrava, m'agradaria assenyalar dues coses. Una, que és un balanç, i l'altra, que mira cap el futur.

Com ja es va dir en la presentació a Barcelona, aquesta trentena edició representa un punt d'inflexió en els aplecs internacionals que es venen organitzant des de l'any 1988 del segle passat.

El propòsit primer dels Aplecs Internacionals va ser el de voler contribuir a la projecció del nostre folklore en ciutats que, per afinitat cultural, històrica o social amb Catalunya, tenien molta significació. Els 29 Aplecs Internacionals organitzats fins a data d'avui van permetre d'obrir-nos al món, després d'un temps marcat per la supervivència. En aquest sentit voldria agrair l'esforç i dedicació que milers de persones, entitats i institucions de tot tipus, van fer per a poder dur a terme aquesta feina de donar-nos a conèixer, de fer palès que existíem, que malgrat els esforços per a fer-nos desaparèixer érem un país que continuava ben viu.

Però aquesta època s'ha acabat, hem entrat en una nova fase fruit d'una nova realitat social i política, i també d'uns nous temps. Es tracta de dur a terme un Aplec més sostenible, sense oblidar però el motiu pel qual es realitza, això és, promocionar, divulgar i ensenyar la cultura popular catalana arreu.

L'edició d'Ostrava inaugura un nou concepte d'Aplec, on aquest es vincula a un festival internacional de renom, en aquest cas el "Festival of Colors", que des de fa anys ve desenvolupant-se a Ostrava. L'esdeveniment ve precedit per un festival d'arts al carrer, del 30 de juny a l'1 de juliol, que acollirà l'Aplec de cultura popular catalana.

Enguany hi participen agrupacions musicals, grups de bestiar, capgrossos, castellers, diables, esbarts, sardanes i bastoners. I Adifolk vol també commemorar aquests 30 anys, estrenant uns elements festius propis, de gran entitat i representatius de la cultura popular catalana.

Amb aquest Aplec d'Ostrava s'inaugura un nou model en la projecció de la cultura catalana al món, un nou model de futur, més propi del segle XXI i també més d'acord amb la nova realitat social catalana. Estem en una cruïlla i crec que hem agafat el bon camí. Endavant.

Lluís Puig i Gordi
Director General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals

Barcelona, 5 d'abril de 2017

L'Aplec Internacional, la mostra internacional de cultura popular, estrena aquest 2017 a la ciutat txeca d'Ostrava un nou model organitzatiu. Des del seu inici com a aplec sardanístic clàssic fins enguany ha estat una constant l'adaptar-se per tal que, sens perdre el seu origen, es convertís en la finestra de la cultura popular catalana enllà fronteres.

Adifolk i la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya són els organitzadors de l'Aplec Internacional, però és el treball conjunt de les colles de cultura popular, aportant els grups de cultura popular que confien en l'Aplec Internacional, les administracions locals, les Diputacions, i la Fira Mediterrània de Manresa qui ens ha obert les portes als festivals internacionals de més renom, els que faran que Catalunya tingui la visibilitat internacional que mereix.

Aquesta trentena edició serà l'edició que més esforç demanarà tant als participants com als assistents. Per la qual cosa Adifolk vol primer de tot felicitar tan les colles participants com aquelles que interessades en participar-hi han demostrat un grau alt d'exigència i compromís, declinant la seva participació al no poder adaptar-se a les exigències del rigorós procés de selecció.

Quan l'any passat anunciaven des del Castellet de Perpinyà amb un èxit participatiu enorme la fi d'un tipus d'Aplec Internacional per convertir-se en una mostra representativa amb un format sostenible i exportable a qualsevol dels esdeveniments internacionals de cultura, ens comprometíem indirectament a buscar la excel·lència. Estem convençuts que estem en el camí d'aconseguir-la. Els indicadors interns, el seguiment de les colles en els seus assajos, la reunió de grups i l'assaig de l'Aplec Internacional, ens permeten estar contents. També, veure l'interès dels mitjans de comunicació del nostre país ens corrobora que el treball que s'ha fet, té el rigor necessari perquè el festival d'Ostrava tingui entre els seus bons records la presència de la cultura catalana.

El viatge no és senzill, però si ens acompanyeu farem que el pont Catalunya-Txèquia sigui una vegada més demostració de la vitalitat i l'esperit solidari de la nostra cultura. I els que no pugueu estar a Ostrava sapigueu que podreu seguir el concert i l'espectacle final en directe gràcies a la Xarxa de televisions locals i als ajuntaments d'Ostrava i Figueres que volen celebrar conjuntament els seus 750 anys.

Joan Gómez Soriano

President d'Adifolk

BALL DE BASTONS

El ball de bastons té uns orígens reculats però incerts. Prové per una banda de danses que s'efectuaven amb bastons llargs, com els que usen els pastors i per altra banda d'antigues danses guerreres molt similars a les d'altres països, en les quals utilitzaven espases.

La coordinació necessària i sobretot el ritme, que tot sovint s'incrementa progressivament, fan del ball de bastons una dansa espectacular i emocionant, de la qual es pot dir que és la lluita convertida en dansa.

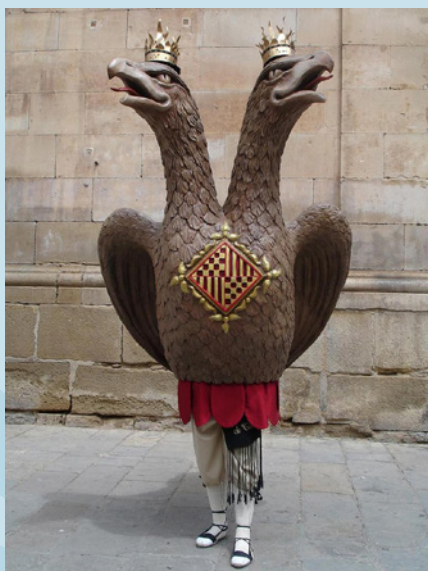
DANCE OF BASTONS

The stick dance (bastoners) has very old and uncertain roots. On the one hand it comes from dances accompanied with long sticks, such as those used by shepherds; on the other hand, it comes from old war dances with swords, similar to other countries. It is now one of the most widely danced in Catalunya, with over a hundred specialized groups, each one with its own costume.

The necessary coordination and above all the rhythm, which gradually increases the tempo, make the stick dance a very spectacular and thrilling spectacle. One could say it is fighting made into dancing.

BALL DE BASTONS (TANEC S HOLEMI)

Ball de bastons má velmi staré a nejasné kořeny. Podle jedněch zdrojů vychází z tanců s dlouhými ‚valaškami‘, jaké používali pastýři, podle jiných z válečných tanců s meči, jaké se vyskytují i v jiných zemích. Dnes je jedním z nejpoblárnějších tanců Katalánska, kde působí více než stovka specializovaných souborů, každý tančící ve svém originálním kostýmu. Nezbytná souhra a hlavně rytmus, který postupně zvyšuje tempo, dělá z tance s holemi spektakulární a vzrušující podívanou. Dalo by se říct, že jde o boj přeměněný do tance.

BESTIARI FESTIU

El bestiari festiu català, que és variat, s'agrupa en els àmbits següents: foc, protocol i animació. Dins el grup del foc, podem trobar tota una sèrie de dracs en què entra en joc el treball amb pirotècnia. En l'apartat de protocol, hi ha el bestiari més noble i real, que inclou la solemnitat de l'àliga, la mulassa, el lleó o el bou. Finalment, el darrer bloc és el d'animació.

En aquest apartat altres bèsties, com ara cavallets, cuques, galls, ossos, mussols i un llarg etcètera augmenten la família. Pel que fa a l'origen de les peces actuals, l'hem d'anar a buscar en les processons de Corpus i en les representacions medievals.

FESTIVAL BESTIARY

Catalonia is a country with a high proportion of festival bestiary characters, the Bestiary including every kind of festival zoomorphic image which is carried, either as a frame or as an extension, whether individually or as part of a group, and with particular techniques, functions and symbolism.

Among the great variety existing, the Catalan festival bestiary can be grouped into the following types: fire, formality and animation. In the fire group we find a whole range of dragons which spit fire. In the protocol section there is a more noble and real bestiary, such as the solemnity of the Eagle, the Monster, the Lion or the Bull. And finally, there is a large range in the animation group.

Many Catalan villages and town also have a children's bestiary, which often reproduces the larger images, but so that they can be carried by children.

We can look for the origin of the modern-day pieces in Corpus Christi processions and medieval performances. The Eagle and the Dragon are figures which took a key role in the Corpus processions.

FESTIVALOVÝ BESTIÁŘ

Katalánsko je zemí s velkým množstvím zvířecích festivalových postav. Takový zvířecí bestiář obsahuje všechny možné zoomorfní podoby vytvořené formou konstrukce nebo nástavce, a to pro jednotlivce nebo celou skupinu osob. Každá postava má svou techniku, funkci a symboliku.

Rozsáhlá a rozmanitá nabídka katalánského festivalového bestiáře by se dala rozdělit do tří skupin: ohnivá, formální a animovaná. V ohnivé skupině byste našli celou škálu oheň plivajících draků. Ve formální sestavě se vyskytují ušlechtlejší a skutečnější zvířata, jako je vážený orel, příšera, lev nebo býk. A pak existuje široká škála postav v rozdováděné animované skupině.

Mnoho katalánských měst a vesnic má i dětský bestiář, který často napodobuje dospělé postavy, ale tak, aby je mohly nosit děti.

Původ těchto moderních průvodů můžeme hledat v procesích Božího těla a ve středověkých vystoupeních. Orel a drak jsou postavy, které hrávaly o Božím těle klíčovou úlohu.

CAPGROSSOS

Coneixem l'existència de capgrossos en seguicis religiosos o festius des del segle XVIII. La seva funció era la d'obrir pas a la comitiva encapçalada pels gegants, i només en algunes poblacions trobem comparses fent un ball o amb un protagonisme marcat.

Després de la Guerra Civil, molts pobles compren capgrossos per acompanyar els gegants. Primer són cares humanes fins que, amb l'arribada de la democràcia i la recuperació del carrer com a espai lúdic, les figures tenen estètiques més imaginatives.

En les darreres dècades el nombre de capgrossos ha crescut sense parar i ha esdevingut la població festiva més gran del país. Grups i institucions del país treballen perquè en les nostres festes s'aprofitin més les grans possibilitats d'interpretació dels capgrossos, davant de la majestuositat dels gegants.

CAPGROSSOS

In Catalunya we know the existence of (bigheaded) capgrossos in religious or festive courtships from the XVIIIth century. His function was that of making way to the covey headed by the (giant) gegants, and only in some villages we find walk-ons doing a dance or with a pronounced leading role. This implies that from many ambiances and institutions of the popular Catalan culture one works so that every time they complement each other and take advantage more in our holidays of the big possibilities of interpretation of the capgrossos, opposite to the stateliness of the gegants.

CAPGROSSOS

V Katalánsku víme o existenci postav s velkou hlavou – capgrossos při náboženských událostech nebo oslavách už od 18. století. Jejich úkolem bylo udělat spolu s obřími postavami gegants cestu pro procesí. Pouze v některých vesnicích však v průvodu tančí nebo mají určenou vedoucí úlohu. Vypadá to, že z mnoha forem populární katalánské kultury a možnostech interpretace postav převládá ta, v níž se capgrossos při slavnostech vzájemně doplňují a pomáhají si – na rozdíl od majestátnosti postav gegants.

CASTELLS

Els castellers provenen d'antigues danses que acabaven amb construccions humanes, ja datades a l'Edat mitjana. La forma actual dels castellers apareix ara deu fer uns dos-cents anys a Valls i s'ha mantingut gairebé sense variació fins avui. L'alçada, la bellesa i la fragilitat de les construccions, alçades solament amb cossos, converteixen aquest element de la nostra cultura tradicional en únic. Es diu que per fer castells fa falta força, equilibri, valor i seny, elements que simbolitzen la manera de ser del poble català. Els darrers anys, els castells han arribat al punt més alt de la seva història amb un nombre de colles creixent i amb construccions de deu pisos d'alçada. I el 2010 la UNESCO els va declarar Patrimoni cultural immaterial de la humanitat.

CASTELLS (HUMAN TOWERS)

The Castellers come from medieval dances that ended in a build up of human bodies. The present form of Castellers reappeared 200 years ago in Valls, and it has not undergone any variation since then. The height, fragility and beauty of this build up, made up only of human bodies, make this cultural manifestation unique. It is said that to make castles, strength, courage, balance and judgement are necessary. These want to represent characteristics of our Catalan identity. Recently the castles have reached the highest point in History, with a large number of colles (groups) and getting towers of ten levels. And in 2010 UNESCO recognizes the castells as Intangible Cultural Heritage of Humanity.

CASTELLS (LIDSKÉ VĚŽĚ)

Lidské věže mají svůj původ ve středověkých tancích, které vrcholily vytvořením stavby z lidských těl. Jejich současná podoba se vynořila před 200 lety ve městě Valls, a od té doby neprošla žádnou proměnou. Výška, křehkost a krása takové sestavy lidských těl činí z tohoto projevu kultury něco jedinečného. Říká se, že pro vytvoření lidské věže je potřeba síla, odvaha, rovnováha a bystrý úsudek. A právě tyto vlastnosti mají vyjádřit postatu naší katalánské identity. Lidské věže nedávno dosáhly své historicky největší výšky, kdy za účasti velkého počtu colles (skupin) dosáhly deseti „pater“. V roce 2010 zapsalo UNESCO lidské věže na seznam „Nehmotného kulturního dědictví lidstva“.

COBLA

La cobla és el nom de la formació orquestral tradicional catalana. A mitjan segle XIX, Pep Ventura, buscant noves formes musicals que adquirissin popularitat, va crear la cobla actual tot afegint-hi instruments creats pel luthier rossellonès Andreu Toron.

Actualment, la cobla està formada per onze músics: un flabiol i un tamborí – tocats pel mateix músic –, dos tibles, dues tenores (instrument de vent de la família de l'oboè i que dona el so característic de la cobla), dues trompetes, un trombó de pistons, dos fiscorns (instrument greu molt semblant al bombardí) i un contrabaix. La cobla, que va néixer amb la sardana, no solament interpreta aquesta dansa, ja que la seva riquesa musical li permet interpretar fins i tot composicions clàssiques, amb un timbre musical autòcton.

COBLA

The Coblà is the name of the traditional Catalan orchestra. Towards the middle of the XIX century, Pep Ventura, tried and succeeded in popularising traditional musical compositions by creating the cobla, adding new instruments designed by Andreu Toron from the Roussillon.

Nowadays the Coblà is made up of eleven musicians, a recorder and drum played by the same musician, two tibles and two tenores – an instrument related to the oboe, which produces the characteristic sound of the cobla –, two trumpets, a basson, two fiscorns and a double bass. The Coblà, which was born with the Sardana, not only provides the music for this dance, but also allows even a classical repertoire being performed but with a distinct and local musical character.

COBLA

Cobla je výraz označující tradiční katalánský orchestr. V polovině 19. století se Pep Ventura snažil zpopularizovat tradiční hudební kompozice tím, že vytvořil cobla, do nichž začlenil nové nástroje, které vymyslel a zkonstruoval Andreu Toron z kraje Roussillon. V tomto úsilí uspěl.

Dnes tvoří Coblà jedenáct hudebníků: jeden kombinuje zobcovou flétnu a buben, dva hrají na tibles a dva na tenores – nástroj podobný hoboji, který dává orchestru jeho charakteristický zvuk, k tomu dvě trubky, fagot, dvě fiscorns (křídlovky) a kontrabas. Orchester Coblà, který se zrodil spolu s tancem Sardana, dokáže doprovodit nejen tento tanec, ale umožňuje hrát i klasický repertoár, který však v jeho podání získává typický lokální hudební charakter.

DRACS

Els dracs, animals fantàstics que compendien totes les pors ancestrals, són comuns a totes les mitologies i a tots els llegendaris.

Com tants d'altres elements mitològics, el drac s'incorpora a les processons de Corpus medievals com a element pedagògic de prevenció contra el mal. Amb el temps, l'atractiu festiu s'imposa al simbolisme religiós i en molts casos es converteix en un element identificatiu de la festa, comú a moltes poblacions. El seu protagonisme, per davant d'altres animals de la mitologia popular, pot anar lligat també a la llegenda del drac que mor a mans de Sant Jordi, patró de Catalunya.

DRACS (DRAGONS)

The dracs are present in all mythologies and legends. They are extraordinary animals which inspire ancestral fears. They tend to have ferocious mouths, serpent scales and vat-like wings. They touch the common fears of the collective unconscious.

The dragon, as other mythological figures, forms part of the medieval processions of Corpus Cristi, as a detente to prevent evil. Gradually the physical attraction came to dominate the religious significance, becoming almost exclusively a symbol of the fiesta. Its salience, above other elements of the popular mythology, may be explained by the legend of the dragon being killed by Saint Jordi, patron of Catalunya.

DRACS (DRACI)

Draci se objevují ve všech mytologiích a legendách. Jsou to bájná zvířata vyvolávající obavy celých rodů. Mívají krvelačné tlamy, šupiny jako plazi a netopýří křídla. Působí sdílené obavy z neznáma a nevědomí.

Drak býval, podobně jako další mytologické postavy, součástí středověkých procesí o svátku Božího těla, a to jako ochrana před zlem. Postupně začala nad náboženským významem získávat převahu jeho fyzická atraktivita, až se stal téměř výhradně symbolem slavností (fiesta). To, proč jeho popularita o tolik přesahuje ostatní prvky lidové mytologie, možná vysvětluje legenda o drakovi, kterého zabil svatý Jordi (Jiří), patron Katalánska.

DIABLES

Els diables tenen els seus orígens en les antigues escenificacions religioses de la lluita entre el bé i el mal que es representaven a les processons de Corpus. La primera data documental en què apareixen els diables és a mitjan segle XVI, amb motiu de les festes per unes bodes reials.

En algunes poblacions, els diables, a més d'evolucionar amb el foc, reciten uns versots satiritzant les autoritats i els fets d'actualitat criticats per l'opinió pública. Amb la recuperació de la democràcia els diables s'han expandit per tota la geografia i han esdevingut habituals a totes les festes i celebracions. De nit, el foc com a joc i com a element de festa conté un atractiu fantàstic que el converteix en un espectacle participatiu i irreal.

DIABLES (DEVILS)

The devils have their origins in old religious representations of the fight between good and evil. These representations were part of the Corpus Cristi processions. The first documented occasion of the devils is a royal wedding in the XVI century.

In some towns, the devils, as well as moving in response to the fire, they recite some satiric verses, criticising the authorities and current political issues. The return to democracy has meant to recover the street as performance space. The devils have become a regular performance in all festivals throughout Catalunya. At night, the fire is an essential element, as a fantastic component which makes the devils into something unreal and yet very participative.

DIABLES (ĎÁBLOVÉ)

Ďáblové mají svůj původ v dávných náboženských prezentacích boje mezi dobrem a zlem. Ty bývaly součástí procesí o svátku Božího těla. První doloženou událostí, kde se postava ďábla objevuje, je královská svatba v 16. století.

V některých městech jsou diables spojováni s ohněm a recitují satirické verše kritizující autority a komentující aktuální politické události. Návrat demokracie znamenal obnovu veřejných vystoupení v ulicích. Diables se po celé Katalánii stali pravidelnou součástí festivalových performancí. V noci patří k ďáblům neoddělitelně oheň, který je vnímán jako fantastická složka dodávající jim něco nadpřirozeného, a přesto velmi akčního.

ESBARTS

Els esbarts són agrupacions amateurs que treballen la dansa tradicional catalana com a espectacle. Aquests grups es van començar a crear a principis del segle XX amb la intenció d'estudiar, restituir i oferir a tothom la gran varietat de balls que formaven part del patrimoni festiu de cada població. Les danses que ofereixen en molts casos encara són vives i es ballen a cada població d'origen dins un context festiu. D'altres s'han perdut en l'ús quotidià i els esbarts les mantenen vives en els seus espectacles. Els esbarts, a partir de la bellesa de les seves actuacions, són una mostra viva del nostre patrimoni cultural.

ESBARTS

The Esbarts are amateur groups that work on shows of traditional Catalan dancing. They were formed at the beginning of the XX century to ensure the preservation of the rich musical heritage. Since then they have systematically worked and preserved the Catalan dancing heritage. The Esbarts, with their beautiful performances, are an integral part of our cultural heritage.

ESBARTS

Esbarts jsou amatérské skupiny, které nacvičují tradiční katalánské tance. Začaly vznikat počátkem 20. století, aby zachovaly bohatou hudební tradici. Od té doby se jim podařilo katalánské taneční dědictví nejen zachovat, ale dál rozpracovat.

Svémi krásnými vystoupeními jsou Esbarts nedílnou součástí naší kulturní tradice.

GEGANTS

La presència de gegants a les festes catalanes està documentada des del segle XIV i s'ha mantingut viva fins avui. Inicialment, igual que a la resta d'Europa, els gegants eren representacions bíbliques que formaven part de les processons de Corpus. A poc a poc van anar canviant el seu caràcter religiós pel lúdic i van incorporar-se com a element indispensable en els actes festius de cada població. En aquests moments, no solament són unes figures de cartró pedra que desfilen, sinó que també executen balls amb coreografies cada vegada més complexes. Acostumen a representar personatges històrics o llegendaris de la població a la qual pertanyen, i esdevenen un senyal d'identitat local. Veure els gegants al carrer sempre és sinònim de festa.

GEGANTS (GIANTS)

The presence of gegants in the Catalan festes can be traced back to the XIV century and has continued to the present day. Initially, similarly to the rest of Europe, the gegants were part of the Corpus Cristi processions, and they evoked biblical characters. Gradually they lost their religious origins and became an essential part of the profane celebrations.

Now the Gegants are not only cardboard figures that march on the streets, but they also perform increasingly complex choreographies. They embody historical and legendary local characters, becoming powerful symbols of local identity. To see the Gegants in the streets means that the fiesta has started.

GEGANTS (OBŘI)

Přítomnost gegants na katalánských slavnostech lze vysledovat až do 14. století a trvá dodnes. Původně, podobně jako ve zbytku Evropy, byli gegants součástí procesí o svátku Božího těla a evokovaly biblické postavy. Postupně však ztratily svůj náboženský význam a staly se základní součástí světských oslav.

Dnes už gegants nejsou jen kaširovanými postavami toporně pochodujícími po ulici, ale předvádějí čím dál složitější choreografie. Ztělesňují historické a legendární místní postavy a stávají se tak výmluvnými symboly lokální identity. Když na ulici uvidíte gegants, znamená to, že fiesta právě začíná.

GRALLERS

La gralla és un instrument tradicional de vent, de so estrident i amb un timbre primitiu, que des de fa una vintena d'anys ha experimentat una recuperació i un creixement molt notables. Les formacions de grallers estan compostes normalment per dues o tres gralles acompanyades per la percussió d'un tabal.

Amb la recuperació i expansió de la cultura popular, la gralla va depassar l'àmbit casteller i es va convertir en l'acompanyament musical més habitual de bastoners, gegants i molts altres grups de cultura popular.

GRALLERS

The gralla is a traditional wind instrument which produces a strident sound of a primitive character. It has acquired an increasing popularity in the last twenty years. The groups of grallers are made up of two or three gralles accompanied with a drum.

Like many other traditional cane instruments, it nearly disappeared. It was only present when building castles. With the recovery of popular culture, the gralla went beyond the castle background and became the usual instrument played with bastoners, gegants and other groups of popular culture.

GRALLERS

Gralla je tradiční dechový nástroj vydávající primitivní, řezavý zvuk. V posledních dvaceti letech získal výrazně na popularitě. Skupiny takzvaných grallers čítají většinou dva nebo tři hráče na tento nástroj doprovázené bubnem.

Podobně jako mnoho dalších tradičních rákosových nástrojů téměř vymizel, přežíval jen na hradech. S oživením folklóru se gralla dostala i mimo hradní zdi a stala se běžným nástrojem, na který hrají bastoners, gegants a další skupiny lidové kultury.

HAVANERES

Cal cercar els seus orígens en la contradansa criolla, la dansa cubana o la dansa havanera, un antic ball molt popular als salons de l'Havana. Més endavant es va desdoblar en cant i ball per, finalment, convertir-se en un gènere per ser cantat. L'havanera es va introduir a Catalunya gràcies a diverses vies, com ara els soldats que tornaven de Cuba, els mariners que efectuaven travessies comercials i els indians que tornaven a Catalunya.

Els primers grups estaven formats per tres veus que només s'acompanyaven portant el ritme amb les mans, picant sobre la taula de les tavernes. Avui dia estan compostos per tres o quatre veus i acompanyament de guitarra i acordió, encara que darrerament hi ha propostes amb més instrumentació.

HAVANERES

It is necessary to find his origins in the Creole contredanse, the Cuban dance or the dance of Havana, a very popular ancient dance in the lounges of Havana. It got in Catalunya thanks to diverse routes, as for example the soldiers who were returning of Cuba, the sailors that there were carrying out the commercial passage and the Indians who were returning to Catalunya.

In his beginnings the groups of havaneres had been formed by, generally, 3 voices that, inside the bars, only were accompanied taking the rhythm with the hands stinging on the table. Later and with the logical evolution of the groups, these can be composed by 3 or 4 voices and accompaniment of guitar and accordion.

HAVANERES

Původ je třeba hledat u kreolského contradanza – starobylého kubánského tance, který býval velmi populární v havanských salonech. Do Katalánska se dostal rozmanitými cestami například přes vojáky vracející se z Kuby, přes námořníky, kteří se plavili na Kubu za obchodem, nebo se vraceli do Katalánska.

V počátcích tvořily skupiny havaneres většinou tři hlasy, které v barech doprovázelo jen vyťukávání rytmu do stolů. Později, jak se skupiny vyvíjely, začaly mít kromě 3 až 4 hlasů i svůj doprovod na kytaru a akordeon.

MÚSICA TRADICIONAL

A Catalunya, la música amb arrels ètniques o interpretada amb instruments autòctons no és un fet aïllat; avui és un moviment popular en creixement constant.

La recuperació, i fins i tot la reinvençió de velles melodies, és un treball que molts grups duen a terme per oferir aquestes músiques en sessions de ball o de concert.

Amb el treball d'aquest moviment musical s'han recuperat antics instruments –en desús fins fa poc– i músiques antigues. Fins i tot s'ha aconseguit que, quan aquests instruments antics es barregen amb els moderns, la música tingui un timbre marcadament català. Aquests grups han convertit la música tradicional no sols en un element d'estudi, sinó en una realitat viva.

TRADITIONAL MUSIC

In Catalunya, root music performed with local instruments is not an isolated and occasional event. It forms part of an ever growing popular movement. The recovery, and even new manifestations, of old melodies is carried out by many groups that take their performance to the streets, as part of a folk festival or in a dancing or concert session.

Thus a great number of old instruments have been saved – many forgotten until recently – and old compositions. When the old instruments play along the new ones, the resulting sound has a very Catalan character. These groups have managed to transform the traditional music from an object of study to a live one.

TRADIČNÍ HUDBA

V Katalánsku není původní hudba hraná na místní nástroje jednorázovou příležitostnou událostí. Je součástí neustále rostoucího hnutí. Znovuobjevení a nové ztvárnění starých melodií je dílem mnoha skupin, které své umění přinášejí do ulic jako součást folklórních festivalů nebo v rámci tanečních či koncertních vystoupení.

Tím se podařilo zachránit mnoho starých nástrojů a kompozic, které byly až donedávna zapomenuté. Společná hra na staré a moderní nástroje vytváří navíc jedinečný katalánský tón. Tyto skupiny dokázaly tradiční hudbu změnit z předmětu studia v živý organismus.

SARDANES

La sardana és un ball rodó que molts catalans consideren la dansa nacional de Catalunya. Com a evolució d'una antiga dansa anomenada sardana curta, a mitjans de segle XIX el músic Pep Ventura i el ballador Miquel Pardas van modificar-la i van fixar-ne les normes per les quals encara avui es regeix. Amb aquesta reforma de la sardana, també es crea la cobla actual.

Quant a les colles sardanistes de competició, neixen a començaments del segle XX en un moment d'expansió de la sardana, que en aquell moment era una dansa de moda. Actualment també s'organitzen campionats en què les colles, formades per sis parelles, competeixen per veure quina balla millor i amb més harmonia de conjunt. Així, els concursos agrupen la major part del jovent sardanista i la competició afegeix a la dansa un atractiu complementari.

SARDANES

The Sardana is a dance performed in a circle which has become the national dance of Catalunya. It has evolved from an old dance known sardana curta. In the middle of the XIX century, the musician Pep Ventura and the dancer Miquel Pardas introduced some changes which have remained until today. At the same time that the Sardana was changed, the present cobla was also created. From the Girona region the sardana spread throughout Catalunya. Nowadays is performed by many groups and associations in streets and squares all over Catalunya and the South of France. The Sardana invites everybody to join the circle and dance.

SARDANES

Sardana je kolový tanec, který se stal národním tancem Katalánska. Vyvinul se ze starobylého tance známého jako sardana curta. V polovině 19. století do něho vnesl hudebník Pep Ventura a tanečník Miquel Pardas určité změny, které v něm zůstaly až dodnes.

Ve stejné době, kdy došlo ke změnám v tanci Sardana, vznikly i v současnosti známé orchestry cobla. Z oblasti Girona se sardana rozšířila po celém Katalánsku. Dnes ho tančí mnoho skupin v ulicích a na náměstích nejen po celém katalánsku, ale i na jihu Francie. Sardana zve do kruhu a do tance každého.

PROGRAMA DE L'APLEC INTERNACIONAL OSTRAVA 2017

DIVENDRES, 30 de juny

11.30 – 12.30 h. *Main Square*

Ballada de Sardanes

13.00 h. *Ajuntament d'Ostrava*

Recepció institucional als grups participants

16.00 h. *Ajuntament/Main Square*

Cercavila inaugural de l'Aplec

18.15 – 19.45 h. *Castle*

Espectacle multidisciplinar

22.15 – 23.15 h. *Castle*

Ball folk

DISSABTE, 1 de juliol

11.00 – 12.00 h. *Main Square*

Jornada Castellera i Sardanes

13.00 h. *Castle*

Cercavila

19.30 – 20.35 h. *Castle*

Concert/Espectacle de cor orquestra i cobla

22.15 – 23.45 h. *Castle*

Nit de Foc i Espectacle final.

Proclamació de l'Aplec 2018

DIUMENGE, 2 de juliol

11.00 h. *Main Square*

Ballada de sardanes.

Cloenda de l'Aplec Internacional 2017

PROGRAMA APLEC 2017 – TXEC

PÁTEK 30. ČERVNA

11.30 – 12.30 Masarykovo náměstí

Tance Sardana

16.00 Prokešovo náměstí

Masarykovo náměstí Katalánska zahajovací průvod

18.00 – 19.30 Scéna 750 Let Ostrava

Ochutnávky katalánské kultury & lidské věže

22:15 – 23:15 Scéna 750 Let Ostrava

Tradiční tance Katalánska

SOBOTA 1. ČERVENCE

11.00–12.00 Masarykovo náměstí

Tance Sardana

13.00 Scéna 750 Let Ostrava

Katalánština průvod

19.45–20.45 Scéna 750 Let Ostrava

Katalánská cobla &

Camerata Janáček aneb společná řeč komorních orchestrů

22.15 – 23.45 Scéna 750 Let Ostrava

Ohňostroj katalánské kultury (velká finální show)

NEDĚLE 2. ČERVENCE

10.00–12.00 Masarykovo náměstí

Tance Sardana.

Společné zakončení dnů katalánské kultury v Ostravě

Suporters:

Collaborators:

